

Ran i Leksbrubakken i 1902

Roar Aarnes

I Trondhjems Adresseavis fra søndag 14. september 1902 sto følgende notis:

Røveri i Stjørdalen

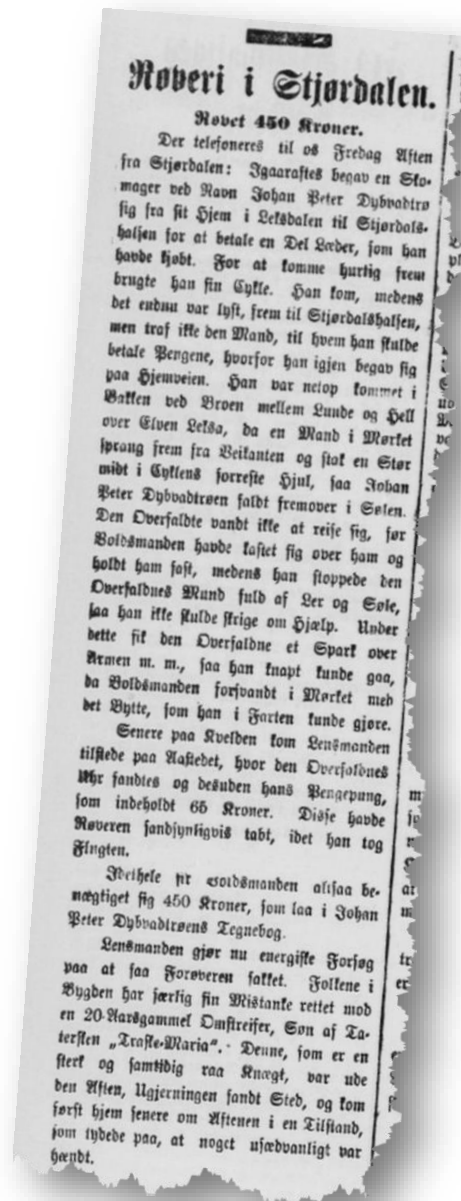
Røvet 450 kroner.

Der telefoneres til os fredag aften fra Stjørdalen: I gåraftes begav en Skomager ved navn Johan Peter Dybvadstrø sig fra sit hjem i Leksdalen til Stjørdalshalsen for at betale en del læder, som han havde kjøbt. For at komme hurtig frem brugte han sin cykle. Han kom, medens det endnu var lyst, frem til Stjørdalshalsen, men traf ikke den mand, til hvem han skulde betale Pengene, hvorfor han igjen begav sig på hjemveien. Han var netop kommet i bakken ved broen mellem Lunke og Hell over elven Leksa, da en mand i mørket sprang frem fra veikanten og stak en stør midt i cyklens forreste hjul, så Johan Peter Dybvadstrøen faldt fremover i Sølen. Den overfaldte vandt ikke at reise sig, før voldsmanden havde kastet sig over ham og holdt ham fast, medens han stoppede den overfaldnes mund fuld af ler og søle, så han ikke skulde skrike om hjelp. Under dette fik den overfaldne et spark over armen m. m., så han knapt kunde gå, da voldsmanden forsvandt i mørket med det bytte, som han i farten kunde gjøre.

Senere på kvelden kom lensmanden tilstede på åstedet, hvor den overfaldnes uhr fandtes og desuden hans pengepung, som indeholdt 65 kroner. Disse hadde røveren sandsynligvis tabt, idet han tog flugten.

Idet hele fik voldsmanden altså bemægtiget sig 450 Kroner, som lå i Johan Peter Dybvadstrøens tegnebog.

Lensmanden gjør nu energiske forsøg på at få forøveren fakkert. Folkene i Bygden har særlig sin mistanke rettet mod en 20-årgammel omstreifer, søn af tateren "Traske-Maria". Denne som er en sterk og samtidig rå knægt, var ude den aftenen, ugjerningen fandt

Faksimile fra Trondhjems Adresseavis
14. September 1902

sted, og kom først hjem senere om aftenen i en tilstand, som tydede på, at noget usædvanlig var hendt.

Hvordan historien endte kjenner vi ikke til. Om Johan Peter fikk sine penger tilbake er ukjent. En ting er i hvert fall sikkert, - 450 kroner i 1902 var en stor formue. Å bli frastjålet en slik formue var et enormt tap for en skomaker og husmann. Omregnet til dagens verdi tilsvarer dette et beløp på godt over 30.000 kroner.

Og hvem var denne skomakeren? - Antagelig var dette Johan Peter Dybvadsskog. Han var den eneste skomaker som het Johan Peter, i Lånke på det tidspunktet.

Johan Peter Dybvadsskog ble født 24. april 1868 på plassen Dybvadskogen hvor faren Peder Trulsen var nybygger og rydningsmann. Mora var Marit Sivertsdatter som kom fra husmannsplassen Dybvadstrø under Nord-Dybvad

Johan Peter overtok husmannsplassen etter sin far og senere fikk han kjøpt denne plassen av Johan Sivertsen (Dybvad søndre) samtidig som han fikk kjøpt et par utmarksteiger av Gunnar Olsen (Dybvad Mellem). Han dyrket opp mye av utmarken senere. Skylddelingen skjedde i 1905 og skjøtet ble undertegnet i mai 1907. Den totale kjøpesummen var kr. 800. Ser man dette beløpet opp mot den summen han ble ranet for i 1902, forstår man at kr. 450 var et betydelig tap å bli frarøvet.

I 1891 ble han gift med Oline Olsdatter. Hun var født i 1872 og var datter av Ole Olsen Dybvadstrø og Gurine Johnsdatter Bårsetmoen. Da de giftet seg var hun taus i Hjelset.

Johan Peter og Oline fikk 15 barn:

- Marie 1891 - 1969 gift med Martin P Veiset
- Gurina 1893 - 1949 gift med Johan Ormseth, bosatt i Aure
- Anna Petrine 1896 - 1950 gift med Bernhard J Setnan
- Johan Teodor 1897 – 1960 gift med Elis Jakobsen fra Kjøpsvik i Tysfjord
- Oskar Julius 1899 - 1977 reiste til Canada
- Ida 1901 - 1955 gift med Edvard I Reppe
- Ingemar 1902 - 1978 gift med Solveig Hegseth
- Ole 1904 – 1981 gift med Borghild Fiskvik, bosatt på Skatval
- Olaf 1904 – døde samme år
- Olaf 1905 – 1977 gift med Lina Møller fra Henning
- Olga 1907 – 1977 gift med Torvald Høiby, bosatt i Trondheim
- Sivert Bernhard 1909 – 1969 gift med Ingrid Ekren
- Valborg Sofie 1911 – 2007 gift med Edgar Hellmann, bosatt på Levanger
- Erling 1912 - 1916
- Astrid 1914 – 1995 gift med Godtfred Falstad

Skomakerfaget hadde Johan Peter lært av Johan Jullumstrø. I ung alder begynte han der i læra, og senere arbeidet han også sammen med ham i perioder. Johan Jullumstrø skar læret og Johan Peter gjorde skoene ferdig heime på Dybvadsskogen.

Ved siden av skomakerarbeidet og småbruket var han i mange år driftssjef ved Lånke Torvstrøfabrikk på Setnanmyra. For arbeidet på torvstrøfabrikken mottok Johan Peter Norges Vels medalje for lang og tro tjeneste i 1941.

Da han fylte 60 år i 1928 sto følgende notis i Stjørdalens Blad:

"60 år fyller J. P. Dybvadsskog, Lånke, 24de april.

Dybvadsskog er skomaker og småbruker. Som håndverker er han dyktig, liksom han ved siden av har drevet sitt småbruk meget godt. Han har forbedret jorden og bruddt opp adskillig nyland, så hans bruk er både betydelig utvidet og forbedret siden han overtok det. Han har også siden herav forestått arbeidet for forarbeidelse av torvstrø i Lånke torvstrøsamlag. Alt arbeide har han utført på en tilfredsstillende måte. – Han har hatt en stor forsørgelsesbyrde, men til tross herfor har han ved sin arbeidsomhet og påpasselighet greid sig godt så han sitter i gode kår."

Johan Peter Dybvadsskog døde den 7. mars 1945, - 77 år gammel. Han hadde da vært enkemann i 13 år etter at kona Oline døde i 1932.

Johan Peter og Oline Dybvadsskog med hele sin familie i 1915. Foran fra venstre Johan Peter (47 år) på fanget Erling (2 år), Valborg (4 år), Oline (43 år), med Astrid (1 år), Olines mor Gurine Borsetmoen (76 år) . Andre rekke fra v. bak Johan P i hvit bluse: Gurina (22 år), bak Oline, Anna Petrine (19 år), Marie (24 år) og Johan Teodor (18 år). Bakerste rekke fra v. Ole (11 år), Ida (14 år), Olaf (10 år), Sivert (6 år), Olga (8 år), Ingmar (13 år) og Oskar (16 år).